

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 5. 02. 16.
nr. 483 podpis. Banerka

Warszawa, dnia 3 lutego 2016 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

SM.21.16.A. 2016/5

SEKRETARIAT
Biura Pras Sedacyjnych
Wpłynęło dn. 5.02. 2016
nr. 568 podpis. Twarda

Pan Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie, złożone przez pana Senatora Jana Żaryna na 5. posiedzeniu Senatu RP w dniu 18 grudnia 2015 r. dotyczące Polskiego Cmentarza Wojennego na Monte Cassino, uprzejmie informuję, że:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podjęło szereg działań w sprawie poruszanej w oświadczeniu Pana Senatora. Ambasada RP w Rzymie po pierwszych, jeszcze nieoficjalnych i niepokojących sygnałach, mogących wskazywać na brak poszanowania miejsca walki o Monte Cassino, już w dniu 4.12.2015 r. wystosowała zapytania do włoskich instytucji (Opactwo OO. Benedyktynów na Monte Cassino, Urząd Gminy Cassino i Zarząd Parku Krajobrazowego Monti Aurunci) w kwestii instalacji kiermaszu świątecznego na terenie folwarku Albaneta, stanowiącym własność Opactwa, położonego między wzgórzami przylegającymi do Polskiego Cmentarza Wojennego. Pytania były wielokrotnie ponawiane w różnych formach.

W efekcie tej korespondencji miejscowe służby dokonały inspekcji terenu, na skutek czego jeden z baraków został zamknięty, ale prac przy budowie miasteczka nie wstrzymano. Kiermasz - miasteczko bożonarodzeniowe został otwarty dla publiczności w dniu 8 grudnia 2015 r. Następnie, po wizji lokalnej dokonanej przez przedstawiciela Ambasady, została wystosowana nota werbalna do włoskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ambasada RP w Rzymie podjęła szereg kolejnych działań wobec miejscowych urzędów oraz szeroko nagłośniła swoje działania we włoskich mediach. Ponadto, w grudniu 2015 r. została także przekazana stosowna nota do Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej, w której zaakcentowano wymiar religijny miejsca i konieczność zapobieżenia zmianie jego międzynarodowego charakteru z pielgrzymkowo-religijnego na lokalny, gospodarczo-użytkowy, zawierała także postulat dot. zainteresowania się władz kościelnych podejmowanymi tam działaniami i spowodowania przywrócenia właściwego stanu rzeczy.

Na miejscu bitwy o Monte Cassino znajdują się trzy pomniki wybudowane po wojnie staraniem żołnierzy 2. KP: pomnik 3 Dywizji Strzelców Karpackich - wzgórze 593, 5 dywizji Kresowej - wzgórze 575 oraz pomnik 4 Pułku Pancernego Skorpion. Ustawienie grudniowego kiermaszu zablokowało dostęp do pomników od strony parkingu przylegającego do

cmentarza (cmentarz był dostępny), a instalacje świetlne zostały zamontowane wokół monumentalnego drogowskazu do pomników. Natomiast, wbrew pojawiającym się pogłoskom, żaden z nich nie został uszkodzony. Kiermasz, który miał być czynny do 10 stycznia 2016 r., w wyniku interwencji podejmowanych przez stronę polską, a także włoskie instytucje, włoskie stowarzyszenia społeczne i organizacje polonijne został ostatecznie zamknięty w dniu 18 grudnia 2015 r.

Ambasador Tomasz Orłowski w rozmowach z Burmistrzem Cassino Giuseppe Golini Petrarcone i Opatem Don Donato Ogliari podkreślał potrzebę przeprowadzenia rozmów i wypracowania warunków zagospodarowania kwestionowanego terenu, które spełniałyby oczekiwania wszystkich stron. Ta deklaracja została przyjęta za podstawę do dalszych działań. Ponadto, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Włoskiej zostało powiadomione przez Ambasadę RP w Rzymie dnia 14 grudnia 2015 r. notą werbalną o sprawie i jednocześnie zostało poproszone o podjęcie wszelkich możliwych działań. Dyrektor Generalny włoskiego MSZ, Giuseppe Buccino-Grimaldi w rozmowie z Ambasadorem uznał niestosowność organizacji kiermaszu i sugerował możliwość wspólnej refleksji nad stworzeniem w tym miejscu placówki o charakterze kulturalno-edukacyjnym, co spotkałoby się z pełnym poparciem najwyższych władz RW.

Reasumując należy podkreślić, że wskutek zabiegów Ambasady RP w Rzymie udało się doprowadzić do usunięcia z terenu sąsiadującego z Polskim Cmentarzem Wojennym kiermaszu świątecznego, którego instalacja nigdy nie była konsultowana przez organizatorów ze stroną polską. Ponadto, podjęte zostały kroki mające na celu podjęcie rozmów z zainteresowanymi stronami na temat wieloletniego zagospodarowania terenu. Rozmowy są prowadzone m.in. ze stroną włoską w oparciu o *Umowę między Rządem Republiki Włoskiej a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o Grobach Wojennych* z 30.03.2012 r., która przewiduje, że: „Umawiające się Strony dołożą starań celem wprowadzenia zakazu powstawania w otoczeniu grobów i cmentarzy wojennych obiektów lub urządzeń nie licujących z powagą tych miejsc (...). (art. 4 pkt. 3 ww. umowy).

Zapewniam Pana Senatora, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych na bieżąco i z ogromną uwagą monitoruje kwestie dotyczące zagospodarowania terenów przylegających do Polskiego Cmentarza Wojennego. Podejmujemy wszelkie działania, by miejsce bitwy pod Monte Cassino - tak ważne dla polskiej pamięci narodowej - zostało należycie zabezpieczone oraz by prowadzona tam działalność nie kolidowała z powagą miejsca pamięci, a także nie utrudniała dostępu ani do cmentarza, ani do pomników.

K. Kacperczyk
Z upoważnienia
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
i. up. POSEKRETARZ STANU
Katarzyna Kacperczyk